

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
9021 Győr, Városház tér 1.

24. ....napirendi pont

Kósa Roland alpolgármester előterjesztése

Javaslat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil Koncepciójának 2025-2030 elfogadására

Győr, 2025. március 19.

Előterjesztő:

Kósa Roland
alpolgármester

Meghívásra javasolt: Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, Dr. Papcsák Ferenc kuratóriumi elnök, Dr. Iváncsics János ügyvezető igazgató

Az előterjesztést látta:

Pintér Bence
polgármester

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

dr. Bakonyi Bernadett
jegyző

Az előterjesztést készítette: Jogi és Önkormányzati Osztály

Kósa Roland alpolgármester előterjesztése

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil Konceptiójának 2025-2030 elfogadására

Tisztelt Közgyűlés!

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil Konceptióját (a továbbiakban: Konceptió) a Közgyűlés legutóbb a 129/2018. (VI. 29.) Kgy. számú határozatával fogadta el. A Konceptió felülvizsgálata időszerűvé vált.

Az Önkormányzat, a 2018. évhez hasonlóan, a Konceptió felülvizsgálatát külső szakemberek – a Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány által működtetett Civil Közösségi Szolgáltató Központ – bevonásával valósította meg.

A Konceptió felülvizsgálatra, aktualizálásra került az 1. számú melléklet szerinti tartalommal. A kutatást segítő online kérdőív 755 civil szervezetnek – Győr városban bejegyzett, valamint más településen bejegyzett ernyőszervezetek tagszervezetei is, amelyek a városban látják el tevékenységüket – került kiküldésre e-mailen. A felmérésbe nem kerültek bevonásra a szakszervezetek, a pártok és az önkéntes biztosító pénztárak.

A Konceptió határozott szándéka a társadalmi-gazdasági fejlődéssel kapcsolatos párbeszéd, valamint információáramlás létrehozása és folyamatossá tétele az önkormányzat és a civil szféra között.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy fogadja el az alábbi határozati javaslatot!

HATÁROZATI JAVASLAT

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése elfogadja az 1. számú melléklet szerinti Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Civil Konceptióját.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Győr, 2025. március 19.

Kósa Roland
alpolgármester

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK CIVIL KONCEPCIÓJA

2025-2030

**Készítette:
Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány
a
Civil Közösségi Szolgáltató Központ
címbirtokosa**

2025.

TARTALOM

I. BEVEZETÉS.....	3
II. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	4
III. A KONCEPCIÓ HATÁLYA.....	6
IV. A CIVIL SZERVEZETEKSEL KAPCSOLATOT TARTÓ SZEMÉLYEK, TESTÜLETEK.....	7
V. SZAKMAI TÁMOGATÁS.....	8
VI. ÉRDEKKÉPVISELET, ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS, DÖNTÉS-ELŐKÉSZÍTÉS.....	11
VII. PÉNZÜGYI TÁMOGATÁSOK.....	12
VIII. EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK.....	13
IX. A CIVIL KONCEPCIÓHOZ KÉSZÜLT KUTATÁSELEMZÉS.....	15
X. A KUTATÁS EREDMÉNYEI.....	18
XI. A GYŐRI CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS KUTATÁS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI.....	29
XII. A CIVIL KONCEPCIÓ ÖSSZEVETÉSE AZ ELŐZŐ – 2018-2023. évi – KONCEPCIÓVAL.....	30
XIII. FEJLESZTÉSI IRÁNYOK.....	31
XIV. A CIVIL SZERVEZTEK SWOT-ANALÍZISE.....	36

I. BEVEZETÉS

Győrt 1271-ben V. István király szabad királyi város rangra emelte, mivel itt sikerült a hódító hadakat megállítani. Ettől kezdődően a nyugatra irányuló kereskedelem kizárólagos irányítójává vált és megerősödött a város későbbi életében is fontos szerepet betöltő polgárság. Mára ipari, egyetemi, kulturális központ aktív civil élettel.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) támogatja a város lakossága által önkéntesen alakított civil szervezeteket, fontosnak tartja társadalomformáló szerepüket. Látva, hogy valós igényekre szerveződve közérdeket, közösségi érdekeket szolgálnak, számít szolgáltatásukra, programjukra. Időről időre szakmai támogatást és anyagi forrást is biztosít működésükhöz, céljaik megvalósításához.

Az Önkormányzat - folytatva eddigi gyakorlatát - minél több szervezetet szeretne bevonni az önkormányzati feladatok, szolgáltatások ellátásába, valamint a döntés-előkészítési folyamatokba, melynek révén a szervezetek érdekérvényesítő képességeiket felhasználva, közvetve segíthetik Győr város társadalmi, gazdasági fejlődését.

Jelen koncepció célja, hogy fejlesztési területeket határozzon meg, prioritásokat rendeljen szakmai célokhoz, melyek mentén támogatási programok dolgozhatóak ki az önkéntesen szerveződő, a város céljaival is összeegyeztethető civil kezdeményezések felkarolása érdekében. Alapdokumentuma kell, hogy legyen egy jól működő, kölcsönös érdekeken alapuló partneri viszony kialakításának, a győri civil társadalom erősítésének, az Önkormányzat és a város lakosságának közösségei közötti harmonikus együttműködésnek és a civil szervezetek társadalmi szerepvállalása elősegítésének.

Az Önkormányzat elsősorban a társadalmi egyenlőtlenségek, hátrányok leküzdésének területén, a kialakult akut helyzetek javításában számít a civil szervezetek munkájára:

- közvetítsék a lokális társadalom problémáit, észrevételeit, és amennyiben lehetséges, orvosolják azokat saját hatáskörükön belül;
- tartsák fenn a már meglévő, e feladathoz rendelt szolgáltatásaikat, és amennyiben lehetséges, fejlesszék, alakítsák azokat az új, feltárt problémáknak megfelelően;
- fejlesszék érdekképviseleti hálózataikat és érdekérvényesítő képességeiket;

- legyenek közreműködők a szakpolitikai döntések előkészítésében, jogszabályok véleményezésében.

Az Önkormányzat a jövőben is partnerként tekint a civil szervezetekre, a kötelező és az önként vállalt feladatai ellátásába szeretné bevonni az arra alkalmas és ilyen szándékkal fellépő szervezeteket.

II. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

2012. január 1. napjától hatályba lépett az egyesülési jogról a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.), mely hatályon kívül helyezte a következő törvényeket, rendeleteket:

- a) az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv.
- b) a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. tv.
- c) a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi L. tv.
- d) a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi L. tv. végrehajtásáról szóló 160/2003. (X. 7.) Korm. rendelet.

Az egyes civil szervezetek jogi formájának meghatározásait az alábbi törvények tartalmazzák:

- a) Civil tv.
- b) 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)

A civil szervezetek működését és gazdálkodását szabályozó jogszabályok:

- a) A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (Eljárási tv)
- b) A civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. évi (XII. 30.) Korm. rendelet (Civil vhr.)
- c) A számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 479/2016. (XII.28.) Korm. rendelet
- d) A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény (Köt).

- e) A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény (Knyt.)
- f) Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv)
- g) A sportról szóló 2004. évi I. törvény (Sport tv.)

Győr Megyei Jogú Város önkormányzati rendeletei:

- a) 30/2012. (XII. 19.) GYMJVÖ. rendelet Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 25/2024. (X.25.) önkormányzati rendelete Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról
- b) 4/2024 (II.27.) önk. rendelet Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2024. évi költségvetéséről

III. A KONCEPCIÓ HATÁLYA

Személyi hatály

Az együttműködés hatálya kiterjed a győri civil szervezetekre.

Győri civil szervezet azon civil szervezet, melyet

- a Győri Törvényszék nyilvántartásba vett, és székhelye Győrben van; továbbá
- olyan civil szervezet, melyet más Magyarországon működő törvényszék vett nyilvántartásba, de önálló jogi személyként szervezeti egysége Győrben fejt ki társadalomfejlesztő tevékenységét, vagy
- azon szervezet, mely nem rendelkezik Győri székhellyel vagy jogi személyiségű szervezeti egységgel, azonban programjai, szolgáltatásai a városhoz kapcsolódnak, vagy győri lakosokat érintenek, illetve ezek számukra elérhetőek és ezt a civil szervezet képviselője nyilatkozattal igazolja.

Tárgyi hatály

Az együttműködésben foglaltak hatálya kiterjed a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének döntéshozatalára, a Polgármesteri Hivatal tevékenységére, és azon civil szervezetekre, melyek az Önkormányzattal együttműködésre lépnek.

Időbeli hatály

Jelen dokumentum célja a hosszú távú együttműködés megteremtése az Önkormányzat és a győri civil szervezetek között. Az önkormányzat a tapasztalatok levonása után kész arra, hogy az egyes elemeket a civil szervezetek javaslatainak figyelembevételével felülvizsgálja. A civil koncepció időbeli hatálya lényegi változás, vagy a jogszabályi környezet változása miatt indokolttá váló felülvizsgálatáig, de legfeljebb 2029-ig terjed ki.

IV. A CIVIL SZERVEZETEKSEL KAPCSOLATOT TARTÓ SZEMÉLYEK, TESTÜLETEK

Civil ügyekért felelős alpolgármester és polgármesteri biztos

A polgármester, ha nem közvetlenül irányítja a területet, a civil szervezetekkel való kapcsolattartással valamely alpolgármestert és a polgármesteri biztost bízta meg, aki irányítja a civil szervezetek és az Önkormányzat közötti kapcsolattartást, felügyeli a civil szervezetek számára kiírt önkormányzati pályázatok előkészítését.

Polgármesteri Hivatal

Feladatai között szerepel a kapcsolattartás a civil szervezetekkel és a Civil Közösségi Szolgáltató Központtal. Figyelemmel kíséri a civil és nonprofit szektorra vonatkozó jogszabályok változását, az önkormányzati döntéseket, és azokról közvetett módon - a Civil Közösségi Szolgáltató Központon keresztül - tájékoztatja a civil szervezetek képviselőit.

Önkormányzati Bizottságok

Feladataikat és működésüket Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének mindenkor hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata (a továbbiakban: SZMSZ) írja elő.

Közgyűlés

Működését a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint az SZMSZ szabályozza.

V. SZAKMAI TÁMOGATÁS

A magas szintű szolgáltatások érdekében az Önkormányzat továbbra is szoros együttműködést kíván folytatni a Civil Közösségi Szolgáltató Központtal. A tapasztalatok szerint a Civil Központ megfelelő szakmai bázisú, támogató együttműködési rendszert tud biztosítani a civilek felé. Az Önkormányzat – lehetőségei függvényében – éves költségvetésében külön soron támogatást kíván biztosítani a Civil Közösségi Szolgáltató Központ részére.

A Civil Közösségi Szolgáltató Központra vonatkozó jogszabályi háttér:

- Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényből fakadóan a civil szervezetek működésének szakmai támogatása, fenntarthatóságának erősítése, továbbá az államháztartás alrendszereiből nyújtott támogatások szabályszerű felhasználásának elősegítése érdekében szükséges civil információs Központokat létrehozni.
- A törvény értelmében a Civil Közösségi Szolgáltató Központ címet pályázat útján lehet elnyerni meghatározott időszakra, megyénként és a fővárosban egy-egy civil szervezetnek.

A törvény VIII. fejezete határozza meg a Civil Közösségi Szolgáltató Központ küldetését, feladatát:

„52. § (1) A civil közösségi szolgáltató központok 51. § szerinti tevékenységük keretében az alábbi feladatokat látják el:

- a) igény esetén közreműködnek a civil szervezetek e törvény szerinti adminisztratív (elektronikus úton teljesítendő) kötelezettségeik teljesítésében,
- b) elősegítik a civil szervezetek és a helyi önkormányzatok és a nemzetiségi önkormányzatok együttműködését,
- c) részt vesznek a civil szervezetek és az üzleti szféra kapcsolatainak és együttműködési lehetőségeinek fejlesztésében,

- d) folyamatos működésű szakmai tanácsadási rendszert működtetnek jogi, közhasznúsági területen; pénzügyi, könyvelési, adózási kérdésekben; pályázati módszerekre, technikákra vonatkozóan; számítógép-kezelés területén,
- e) folyamatos információszolgáltatást biztosítanak az e törvény szerinti intézkedések végrehajtásának megvalósulásáról,
- f) az e célra létrehozott számítógépes rendszeren keresztül adatot szolgáltatnak a Civil Információs Portál számára az a) –e) pontok szerinti feladatokkal kapcsolatos adatok és információk terjesztése érdekében,
- g) a kollégiumok kérésére tájékoztatást adnak az adott ellátási területen működő civil szervezetek tevékenységéről,
- h) az ellátási területükön működő helyi civil szervezeteket összefogva együttműködnek az országos rendezvények helyi megvalósításában,
- i) ismeretátadással segítik a civil szervezeti vezetők, a civil területen feladatot ellátók, a civil szervezeteknél önkéntes tevékenységet végzők munkáját,
- j) részt vállalnak a civil közösségi szolgáltató központok közös feladatainak megvalósításában,
- k) részt vesznek az elektori gyűlések szervezésében és lebonyolításában.

A Központ célcsoportjai a Győr-Moson-Sopron vármegye területén tevékenykedő

- formális és informális civil/nonprofit szervezetek;
- megyei és települési, illetve nemzetiségi önkormányzatok;
- a gazdasági élet szereplői, forprofit szektor,
- ágazati és ágazatközi intézmények és szolgáltatók.

A Központ stratégiai céljai

A feladatok és szolgáltatások működési keretét a Győr-Moson-Sopron megyében működő civil szervezetek, működési, fejlesztési tevékenységét támogató, igényekre és szükségletekre reagáló komplex program jelenti.

A modulrendszerű innovatív programon belül az egyes modulok összehangolásával célunk az elért szervezetek megerősítése, működésük stabilizálása és működési hatékonyságuk segítése, forrásteremtő képességük javítása, valamint ezekhez kapcsolódóan hosszú távú stratégiai tervezésen alapuló optimális működés támogatása az adott szervezet életciklusának megfelelően. A Civil Közösségi Szolgáltató Központ legfőbb célkitűzése, hogy a civil szektort és a szektorközi együttműködéseket erősítse, támogassa, valamint elősegítse az új szervezetek létrejöttét és a régiak működését úgy, hogy mindezeknek a szakmai és módszertani háttérét biztosítja.

Számos szakmai területről fogunk össze olyan szakembereket, akik tevékenységüket a civil szektorban végzik és több éves tapasztalattal járulnak hozzá munkánkhoz. Folyamatos igényfelmérésekkel követjük a szektor igényeit és ezzel arányosan bővítjük szolgáltatásainkat. Aktualitásokhoz, pályázatokhoz igazítva szervezzük konferenciáinkat és a tréningjeinket valamint a képzéseket.

A Központ szolgáltatásai:

1. Folyamatos működésű szakmai tanácsadási rendszer megvalósítása:
  - a. jogi, közhasznúsági területen,
  - b. pénzügyi, könyvviteli és adózási kérdésekben,
  - c. pályázati módszerekre, technikákra vonatkozóan,
  - d. társadalmi felelősségvállalással kapcsolatosan,
  - e. forrásteremtéssel kapcsolatban,
  - f. számítógép-kezelési és informatikai területen,
  - g. magyar-külhoni magyar partnerségi kapcsolatok elősegítésének érdekében,
  - h. elektronikus ügyintézését segítő tanácsadás,
  - i. fiatalok bevonását támogató tanácsadás.

2. Évente legalább négy alkalommal rendezvény (képzés, konferencia, tréning, előadás, aktualitásnak megfelelően) megvalósítása a helyi civil szervezeteket leginkább érintő témákban (pl. szervezeti és menedzselési kérdések, szponzorszervezési technikák, pályázatkészítési tudnivalók, önkéntességgel kapcsolatos információk).

3. Öt évente felülvizsgálja, aktualizálja Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Civil Konceptióját.
4. Folyamatos információszolgáltatás. Rendszeres kapcsolattartás a civil szervezetek széles körével.
5. Civil szervezeti adatbázis építése, rendszeres aktualizálása.

6. Honlap üzemeltetés

Az információszolgáltatás keretében a Civil Közösségi Szolgáltató Központ tevékenységével összefüggő információk közzététele érdekében internetes honlapot szerkeszt, illetve azt folyamatosan aktualizálja.

7. További szolgáltatásaik:

- a. partnerségi információs napok,
- b. elektronikus hírlevél regisztrált szervezetek számára,
- c. képzések, tréningek, fórumok,
- d. konferenciák, kerekasztal beszélgetések, fórumok szervezése,
- e. civil-önkormányzati párbeszéd koordinálása,
- f. információszolgáltatás,
- g. irodatechnikai szolgáltatások,
- h. terem- és eszközhasználat igény szerint,
- i. nyilvánosság biztosítása szervezetük kommunikációs csatornáin keresztül.
- j. Jogi és könyvelési tanácsadás

VI. ÉRDEKKÉPVISELET, ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS, DÖNTÉS- ELŐKÉSZÍTÉS

Az Önkormányzat a civil szervezeteket érintő döntéseinek előkészítésébe bevonja a helyi civil szervezeteket. A Möt. 6. § a) pontja rögzíti, hogy a helyi önkormányzat feladatai ellátása során támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit, együttműködik e közösségekkel, biztosítja a helyi közügyekben való széles körű állampolgári részvételt. Az SZMSZ szabályozza, hogy a Közgyűlés ülésére tanácskozási joggal meghívást kap - többek között - a civil szervezet képviselője - a tevékenységét érintő napirendi pont tárgyalásához.

Civil Kerekasztal

Az Önkormányzat támogatja Civil Kerekasztal megalakítását, amelynek meghívottjai az adott témában érintett civil szervezetek, a társadalmi és civil szervezetekkel foglalkozó alpolgármester és polgármesteri biztos, az aktuális témához kapcsolódó, szakmailag kompetens osztály köztisztviselője, illetve további meghívottak. Ezzel is segítve az együttműködést, az érdekegyeztetést a civil szervezetek és az Önkormányzat között. A Civil Kerekasztal üléseinek koordinálásáról a Civil Közösségi Szolgáltató Központ gondoskodik, melyről minden esetben emlékeztetőt készít.

VII. PÉNZÜGYI TÁMOGATÁSOK

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata elismeri a civil szervezetek helyi társadalomban betöltött pozitív szerepét, ezért lehetőség szerint támogatja azokat. A civil szervezetek hozzájárulnak a lakosság komfortérzetének javulásához, ezáltal a város versenyképességének javításához. Az Önkormányzatnak érdeke, hogy minél több, erős, jól működő civil szervezet legyen Győr városban. Az Önkormányzatnak nem feladata, hogy valamennyi, a városban működő nem profitorientált szervezetet támogasson, azonban szívesen támogatja a civil szervezeteket, különösen, ha azok közérdekű tevékenységet végeznek.

Az Önkormányzat a költségvetésében, minden évben, amennyiben lehetősége van, elkülöníti a civil szervezetek számára nyújtandó pénzügyi támogatást, melynek elosztásáról pályázati rendszerben dönt. E pályázati rendszerre irányadók a Közgyűlés által meghatározott szabályok. Lehetőség szerint a pályázatok kiírása előtt Információs Fórumok/Információs Napok megtartására kerül sor, amelyen a pályázni kívánó szervezet hasznos információkat kap a sikeres pályázat érdekében. A pályázati projektek tervezésében, megvalósításában és elszámolásában a Civil Közösségi Szolgáltató Központ igény szerint segítséget nyújt.

Egyéb pénzügyi támogatási források is lehetőséget nyújtanak a városban működő civil szervezetek tevékenységének támogatására: a polgármesteri keret, a feladat ellátási megállapodáson alapuló támogatás, valamint a különböző szervezeti jelleggel működő civil szervezetek, mint például a polgárőrségek, sportegyesületek, amatőr művészeti csoportok, szociális területen tevékenykedő civil szervezetek támogatása pályázat útján.

Javasoljuk létrehozni a „**Czuczor Gergely Civil és Egyházi programot**” mely keretében történhet a különböző civil és egyházi szervezetek támogatása.

Közfeladat kihelyezés

Az Önkormányzat a közfeladatok kihelyezésére megállapodást köthet a feladat ellátására képes, referenciával rendelkező civil szervezetekkel. Az Önkormányzat arra is nyitott - megfelelő garanciák esetén, és ilyen irányú döntés meghozatala alapján -, hogy közfeladatot civil szervezet lásson el, ahhoz egyidejűleg a szükséges anyagi forrásokat is biztosítja. Természetesen ennek csak ott van jogosultsága, ahol erre kapacitással az Önkormányzat nem rendelkezik, illetve, ha a civil szervezet által nyújtott szolgáltatás az ellátottak számára magasabb színvonalú. Közfeladat kihelyezés történhet az Önkormányzat által már ellátott feladatok, a lakosság által igényelt, de eddig még meg nem oldott feladatok terén is.

VIII. EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

Civil Paletta

Az Önkormányzat utoljára 2008. évben adta ki nyomtatott formában a Civil Paletta Győrben című kiadványt. Az évek során tapasztaltak alapján azonban az a döntés született, hogy csak elektronikus formában kerültek frissítésre az adatok. A Paletta jelenleg is letölthető a www.gyor.hu honlapról. A Civil Paletta folyamatos karbantartása plusz terhet jelent az önkormányzatnak. A város honlapján a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Civil Közösség Szolgáltató Központ nyilvános adatbázisának elérhetővé tételével a Civil Paletta fenntartása feleslegessé válhat.

A nyilvánosság biztosítása

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a város honlapján – www.gyor.hu – továbbra is lehetőséget biztosít a civil szervezetek számára, hogy közvéleményük a fontosabb, közérdekű eseményeket, tájékoztatókat, programokat.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Civil Közösség Szolgáltató Központ a civil szervezetek rendszeres tájékoztatása érdekében havi rendszerességgel elektronikus hírlevelet küld regisztrált tagjai számára, melyek aktuális jogszabályi változásokat, pályázati lehetőségeket, híreket és érdekességeket tartalmaznak

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Civil Közösség Szolgáltató Központ honlapjának elérhetősége: www.civil-gyms.hu A gyors információ szolgáltatás másik formája a Civil Közösség Szolgáltató Központ közösségi média (Facebook) oldala, melyen aktuális híreket, rendezvényeik meghívóját tesszik közzé.

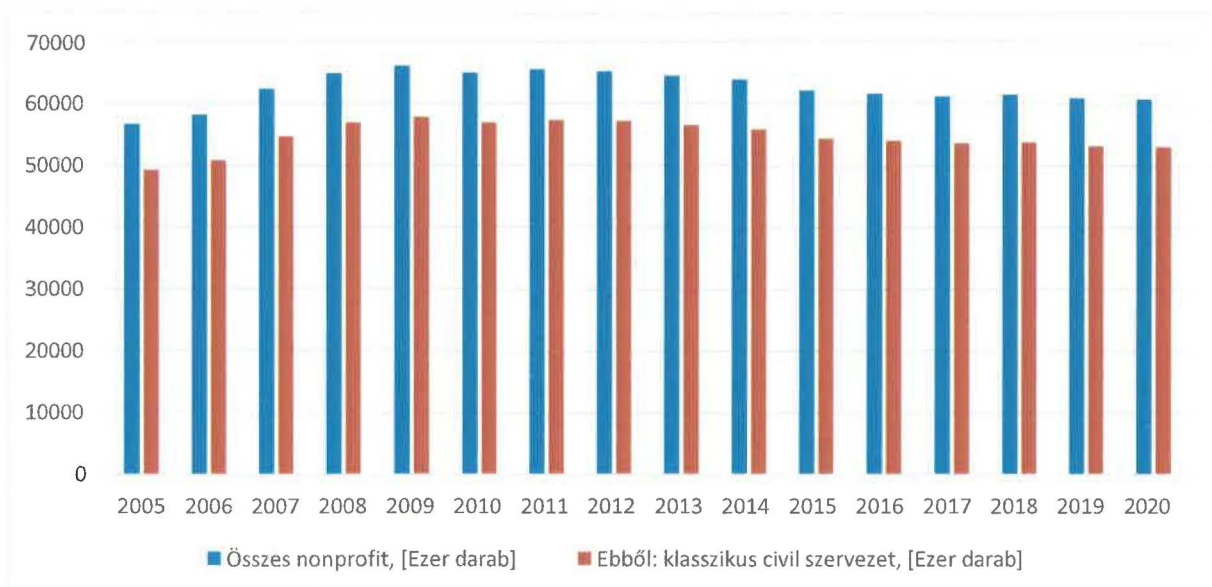
Együttműködés külföldi partnerszervezetekkel

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata segítséget nyújt a civil szervezeteknek, hogy tapasztalatsere céljából tartsanak kapcsolatot a testvérvárosok hasonló profilú szervezeteivel. A kapcsolat felvételéhez az önkormányzat szervezési segítséget nyújt a győri civil szervezetek számára. Szükséges lenne a kapcsolatokat szélesíteni, szorosabbá tenni, mert a város és a civil szervezetek is profitálhatnának belőle.

IX. A CIVIL KONCEPCIÓHOZ KÉSZÜLT KUTATÁSELEMZÉS

A rendszerváltás óta egyre több civil szervezet alakult meg, eközben a társadalmi és gazdasági szerepük is fokozatosan erősödött. Az egyre ideálisabb körülmények lehetővé tették a populáció intenzív gyarodását, majd a 2005 és 2020 közötti vizsgált időszakban a 2009-ig megfigyelhető dinamikus növekedés természetes okokból – a kapacitások és a rendelkezésre álló tér miatt – lelassult, és a szektor telítődött, elérve csúcspontját a közel 65 ezer szervezettel. 2010 óta már egy csökkenő tendencia tapasztalható, de ez csupán a gyakorlatilag nem működő szervezetek bírósági felderítésének és törlésének köszönhető, s mindeközben évente átlagosan 2–3 ezer szervezet is „kicserélődik”. Jelenleg a nonprofit szektor egyharmada alapítványi formában működik, a többi pedig társas nonprofit szervezetként. Szervezeti jelleg szerint az összes nonprofit szervezet döntő többsége, közel 87%-a a klasszikus civil szektorba (magánalapítványok, egyesületek, szövetségek) tartozik, a maradék pedig a nonprofit vállalkozások (nonprofit gazdasági társaságok, köz- és vagyonkezelő alapítványok) és az érdekképviseltek (köztestületek, munkaadói, munkavállalói és szakmai szervezetek) közé sorolható.

Nonprofit szervezetek száma

Forrás: <https://www.ksh.gov.hu/ff/2-9.html>

A nonprofit szervezetek kétharmada továbbra is társas szervezetként működött 2020-ban, a mintegy 61 ezer civil és egyéb nonprofit szervezet egyharmada (20 ezer szervezet) alapítványi formában, kétharmaduk (41 ezer) társas nonprofit szervezetként működött.

Az alapítványok jelentős részének tevékenysége a korábbiakkal azonosan:

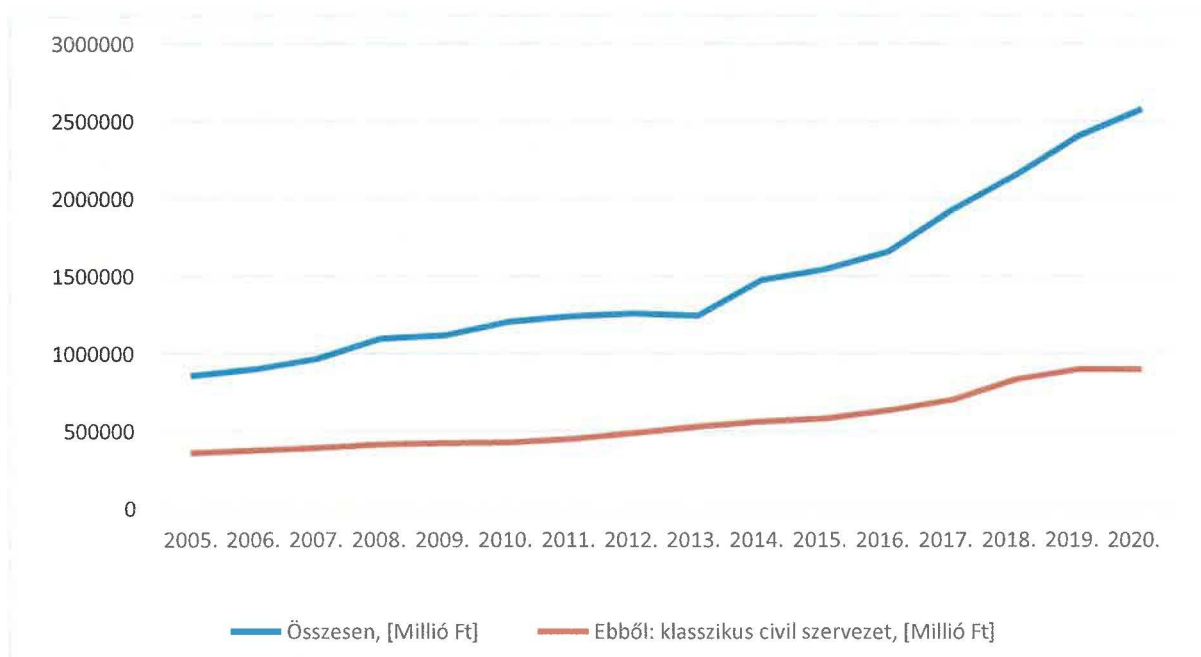
- az oktatáshoz (33%),
- a szociális ellátáshoz (16%),
- és a kultúrához (15%) kötődött.

A társas nonprofit szervezetek körében

- a szabadidős (22%) és sportegyesületek (22%),
- valamint a kulturális szervezetek (17%) aránya volt ezúttal is a legnagyobb.

A kultúrával, valamint a sport- és szabadidős tevékenységekkel összefüggő szervezetek jelentős számát bevételük nagysága is tükrözi. Társas nonprofit szervezetnek tekintjük a társuláson, illetve tagságon alapuló nonprofit szervezeteket, úgymint az egyesületeket, szövetségeket, a köztestületeket, a munkaadói, munkavállalói és szakmai érdekképviseleteket, az egyesüléseket, valamint a nonprofit gazdasági társaságokat. A szociális ellátás és a környezetvédelem szervezetei a számukat tekintve nem, viszont az összbevételük alapján kiemelkednek a többi tevékenységcsoport közül.

A nonprofit szervezetek bevételének alakulása

Forrás: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/nonprofit/2020/nonprofit2020.pdf>

A szektor teljes bevétele 2020-ban 2576 milliárd forint volt, – reálértékben a 2005-ös árszinthez igazítva, 1575 millió forintnak felelt meg –, a klasszikus civil szervezeteké pedig 895 milliárd, ami azt jelenti, hogy a szektor forrásainak egyharmadát klasszikus civil szervezetek adták. A nonprofit szféra összes bevételeinek GDP-hez viszonyított aránya az utóbbi két évben meghaladta az 5%-ot, 2020-ban már közel 5,4%-ot tett ki. A vizsgált időszakban tehát a bevételek folyamatos növekedése volt jellemző, mind az egész szektorra, mind a klasszikus szervezetekre nézve, és a jövőben is ez a tendencia várható. A kultúrával, valamint a sport- és szabadidős tevékenységekkel összefüggő szervezetek jelentős számát bevételük nagysága is tükrözi. A településfejlesztés, a gazdaságfejlesztés, a szociális ellátás és a környezetvédelem kategóriái a szervezeteik számának tekintetében nem magaslanak ki, viszont összbevételük alapján kiemelkednek a többi tevékenységcsoport közül. Utóbbi területek mindegyike kulcsfontosságú a civil szektor szereplőinek a fenntarthatóságban betöltendő szerepében.

A nonprofit szervezetek főállású foglalkoztatottjainak aránya

Forrás: <https://www.ksh.gov.hu/ffi/2-9.html>

A nonprofit szervezetek 2020-ban együttesen 156 ezer főnek biztosított munkát, 106 ezernek teljes munkaidőben. Mindez a nemzetgazdaságban foglalkoztatottak közel 3,4%-át jelentette.

A klasszikus civil szervezetek humán erőforrása jelentősen eltér a nonprofit gazdasági társaságokétól és az érdekképviseletekétől. Míg utóbbiaknál a humán erőforrás 90% feletti arányát a fizetett munkaerő teszi ki, és az önkéntesség csekély mértékben jellemző, addig a civil szervezetek munkaerőigényének 30%-át az önkéntes tevékenység biztosítja. Mindez azt is jelenti, hogy az alapítványok és egyesületek működéséhez és fenntarthatóságához

elengedhetetlen – az amúgy szintén fontos pénzügyi támogatások mellett – ez a döntően ideirányuló „időadomány”.

A nonprofit szervezetek száma településtípus szerint (2010-2022)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Főváros	15 765	15 809	15 692	15 670	15 024	14 407	14 460	13 780	13 347	13 184	13 094	13 088	13 261
Vármegye- székhely	13 785	13 805	13 693	13 568	13 379	12 853	12 327	12 279	12 593	12 422	12 218	12 200	11 968
Többi város	19 608	19 786	19 624	19 219	19 805	19 319	19 009	19 059	19 218	19 124	18 967	19 048	18 972
Község	15 829	16 161	16 246	16 085	15 686	15 573	15 820	16 033	16 333	16 160	16 394	16 698	16 677
Összesen	64 987	65 561	65 255	64 542	63 894	62 152	61 616	61 151	61 491	60 890	60 673	61 034	60 878

Forrás: https://www.ksh.hu/stadat_files/gsz/hu/gsz0040.html

A korábbi évekhez képest fővárosi dominancia jellemezte a nonprofit szervezetek számának alakulását, 2010-től azonban számuk folyamatosan csökkenést mutatott. A vidéki városokban minden évben magasabb volt a szervezetek száma a többi településhez viszonyítva. A vidéki városokban működő nonprofit szervezetek aránya 31 % körül, a fővárosban, vármegyeszékhelyen és községben 20-27 % között mozgott az egészhez viszonyítva.

X.A KUTATÁS EREDMÉNYEI

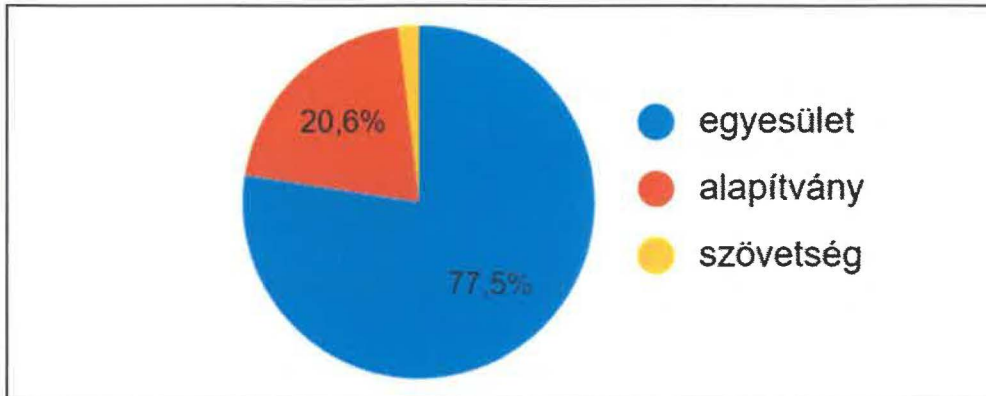
A vizsgálat alapsokasága gyakorlatilag a győri civil és nonprofit szektor volt, kivételt képeznek ez alól a sportszervezetek, szakszervezetek, önkéntes biztosító pénztárak és a pártok, melyek szűken vett értelemben nem tartoznak a civil és nonprofit szektorhoz, nem alanyai a civil koncepciónak. Az alapsokaságban a Győrben bejegyzett szervezetek mellett lekérdezésre kerültek más településen bejegyzett ernyőszervezetek tagszervezetei is, melyek a városban látják el tevékenységüket. Az adatfelvétel anonim, kérdőíves formában történt. Azon szervezetek részére, melyek e-mail címmel rendelkeznek, online kitölthető kérdőívek kerültek kiküldésre. A civil közösségi szolgáltató központ saját címlistájából 755 db kérdőív került kiküldésre. A kérdőív kitöltésére négy hét állt rendelkezésre, 755 db online kérdőívből határidőre 102 darab érkezett vissza, mely a teljes sokaság 13,6 %-a volt.

Az elvégzett felmérés az alábbi eredményeket hozta

1. A szervezet hivatalos bejegyzésének éve

A választ adók 64,8%-a 2000-ben vagy az azt követő években került alapításra.

2. A szervezet jogi formája

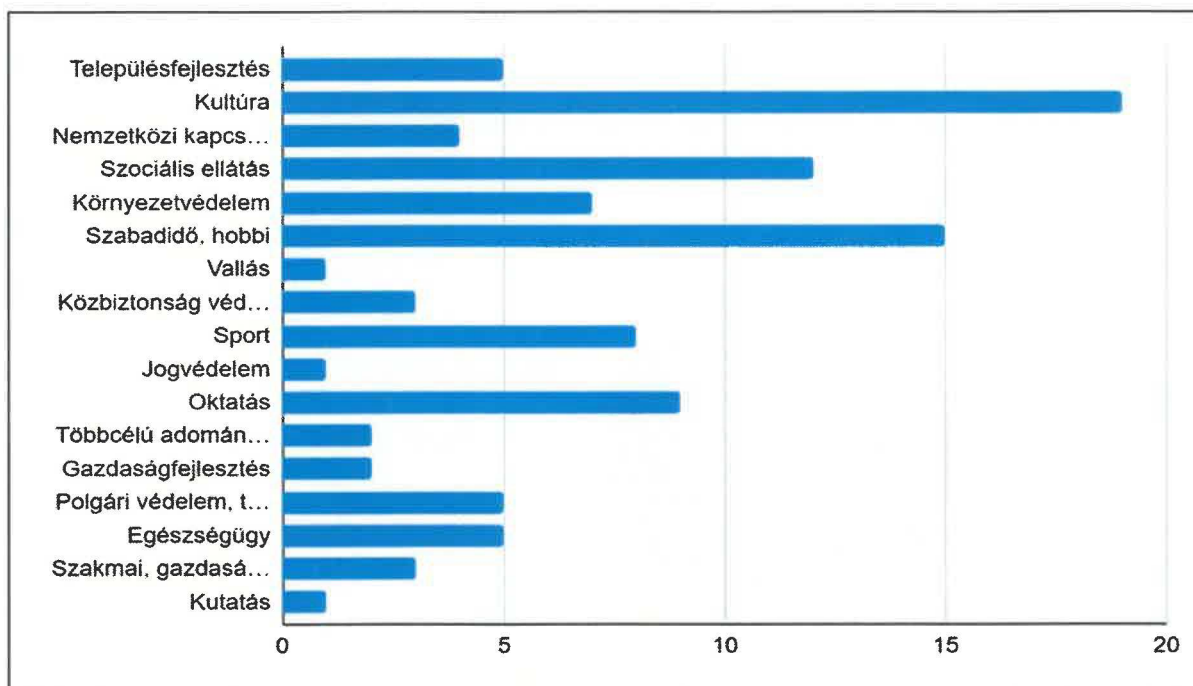
Forrás: saját kutatás eredménye

A válaszadó civil szervezetek 77,5%-a egyesület, 20,6 %-a alapítvány, 1,9 %-a pedig szövetség.

3. A szervezet székhelye

A válaszadók 28,4 %-a vármegyeszékhelyen, 37,2%-a községben, a fennmaradó 31,4 %-a városban, 3 %-a egyéb településen működteti székhelyét. A számadatok alátámasztják, hogy a civil szervezetek jelen vannak minden településtípusban.

4. A szervezet fő tevékenységi területe és az elért célcsoport nagysága

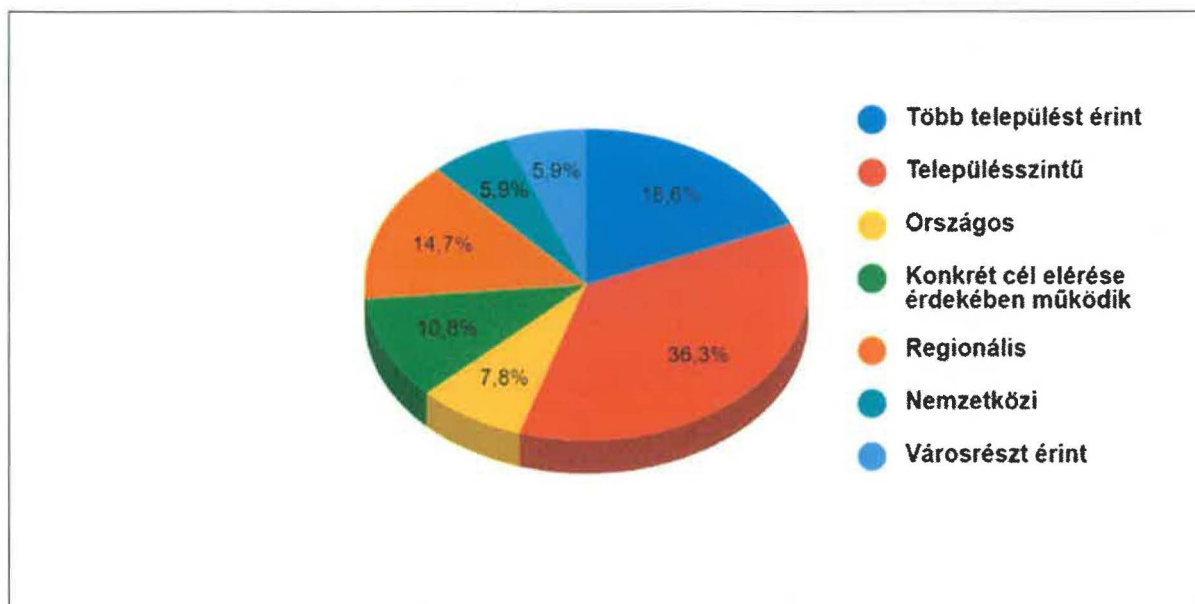
Forrás: saját kutatás eredménye

A város civil életét reprezentáló szervezetek tevékenységcsoportok szerinti bontásában az általuk megjelölt célok arányáról kaphatunk képet. A tevékenységcsoportok szerinti bontás alapján arról kapunk képet, hogy a kutatásban résztvevők mely területeken végzik tevékenységüket. A 18 fő tevékenységcsoport (kultúra, vallás, sport, szabadidő-hobbi, oktatás, kutatás, egészségügy, szociális ellátás, polgári védelem-tűzoltás, környezetvédelem, településfejlesztés, gazdaságfejlesztés, jogvédelem, közbiztonság védelme, többcélú adományozás, nemzetközi kapcsolatok, szakmai-gazdasági érdekképviselet, politika) közül a válaszadó nonprofit szervezetekből álló minta 18,7%-a kulturális területen (is) tevékenykedik, 7,8%-a a sport, míg 14,8 %-a szabadidő-hobbi témát jelölte meg. A szociális ellátás, egészségügy és környezetvédelem területén 23,5% mutat aktivitást. A kérdőív több tevékenység megjelölésére is lehetőséget adott. A válaszadók közül a sport tevékenységi területet megjelölők jellemzően nem a vármegyeszékhelyen működnek.

Ebből arra a következtetésre juthatunk, hogy a minta nem reprezentálja a vármegyeszékhely elsősorban sporttevékenységet végző civil szervezeteit (mely nem is meghatározott célja a vizsgálatnak.)

A válaszadók 40,2 %-a 500 fő feletti, 42,2 %-a 100-500 fő közötti létszámot ér el tevékenységével. 76,5 % csak saját tagoknak és külső vendégeknek, míg 17,7% külső résztvevőknek szervez programokat. Csak saját tagok részére pedig 5,9 % szervez eseményt.

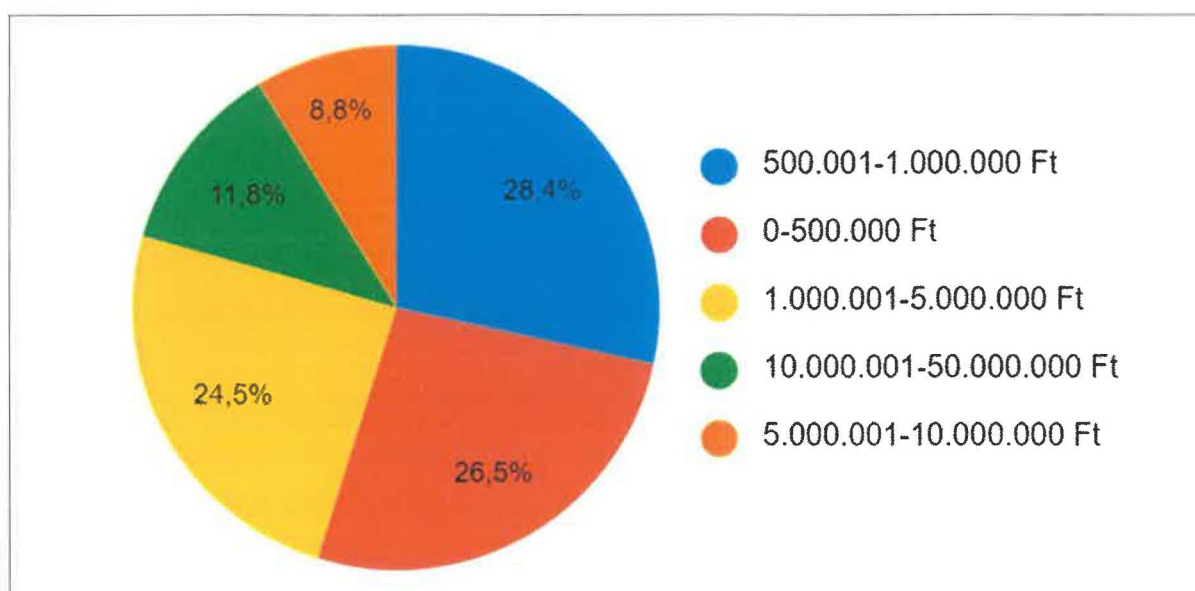
5. Szervezetek tevékenységének hatásköre

Forrás: saját kutatás eredménye

A megkérdezettek 36,3%-a településszintű hatáskörrel bír, 18,6%-a több települést érint, 14,7 %-a regionális és 7,8 %-a országos hatókörű. Utóbbiak közül két egyesület, az egyikük a szociális ellátást, a másik a szabadidő, hobbi területét nevesítette.

6. A szervezetek előző évi bevételeinek nagysága

Forrás: saját kutatás eredménye

Bevételüket tekintve a 11,8 %-a esett 10-50 millió forint közé, 5 és 10 millió forinttal gyarapodott 8,8 %, 1-5 millió között 24,5 %, fél-1 millió forint között 28,4 %. A minta 26,5 %-ának bevétele volt 500 ezer forint alatt.

A vármegyeszékhelyen működő válaszadó civil szervezetek 50 %-a pénzügyi helyzetét stagnálónak ítélte, 31,4 % városi nyilatkozott hasonlóképpen, és 37,2 % községben, faluban működő nyilatkozott úgy, hogy a szervezet gazdasági helyzete fejlődő.

7. A szervezet nyilvántartott tagjainak száma

A válaszok 87,2 %-a volt értékelhető. Az egzakt választ adók 73 %-a 50 fő alatti tagsággal, 13,5 %-a 51-100 fő közötti, 7,9 %-a 101-500 fő közötti és csupán 5,6 %-a rendelkezik 500 fő fölötti taglétszámmal.

8. Szervezetek humán erőforrás ellátottsága

Főállású alkalmazottat a mintában résztvevők döntő többsége, azaz 78,4 %-a nem, 10,8 %-a egy főt foglalkoztat. A részmunkaidős foglalkoztatás arányaiban hasonló: 88,2 % nem foglalkoztat, 4,9 % 1 főt. Bevételi lehetőségeik a válaszadók 80,4 %-ának a megbízási díjjal történő foglalkoztatást sem engedik meg. Megállapítható, hogy azon civil szervezetek tudnak alkalmazottakat fogadni, melyek normatív kormányzati támogatásban részesülnek, vagy EU-s és egyéb pályázati támogatásból szerzik bevételüket. Nem jellemző, hogy a magasabb (5 millió feletti) bevétellel rendelkező civil szervezetek tudnának nagyobb számban önkénteseket megszólítani a közös cél érdekében. Feltételezhető, hogy az önkéntesek leginkább a szervezet elkötelezett tagjai közül kerülnek ki. Az önkéntesség iránti fogékonyság a társadalmat a karitatív, szociális érzékenyítő események kapcsán mozdítja meg.

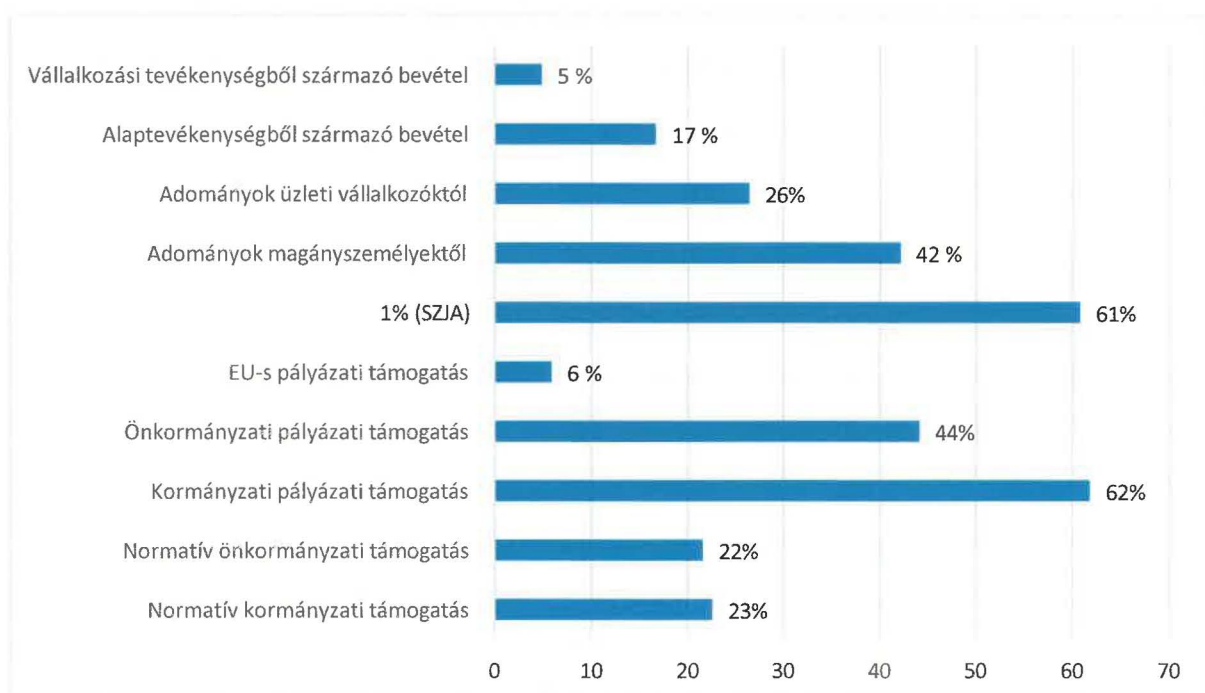
9. A szervezetek infrastrukturális felszereltsége

A szervezetek 40,2%-a valamely tag magánlakását nevezi meg irodájaként, 24,5 %-a bérleményt használ, 28,4%-nak nincs irodája, 6,9 % saját ingatlanban működik.

Összesítve 68,6 %-ra tehető a minta azon része, akik feltételezhetően anyagi megfontolásból nem bérelnek vagy létesítenek önálló irodát. A civil közösségek működéséhez jelentős infrastrukturális támogatást jelentene egy olyan közösségi tér, civil ház, mely egyesületi gyűléseknek, kuratóriumi üléseknek, kisebb előadásoknak helyet biztosítana.

Talán ebből is következik és megfontolásra javasolt, hogy a válaszadók 81,4 %-a szükségesnek tartaná egy civil ház létesítését, ahol kisebb rendezvényeiket megszervezhetik. (Ezen válaszadók 31,3%-ának székhelye a vármegyeszékhelyen található.) A szervezetek technikai eszközökkel való ellátottsága alapvetően jónak mondható. Az alapvető munkaeszköz, mely nélkül civil szervezet működése, kapcsolatfenntartása elképzelhetetlen, a számítógép, laptop a szervezetek 63,7%-ának rendelkezésre áll. Az ide sorolt válaszokban a fényképezőgép, nyomtató, saját honlap, kamera, cégautó is szerepel. Eszközökkel való ellátottságuk tehát megfelelő.

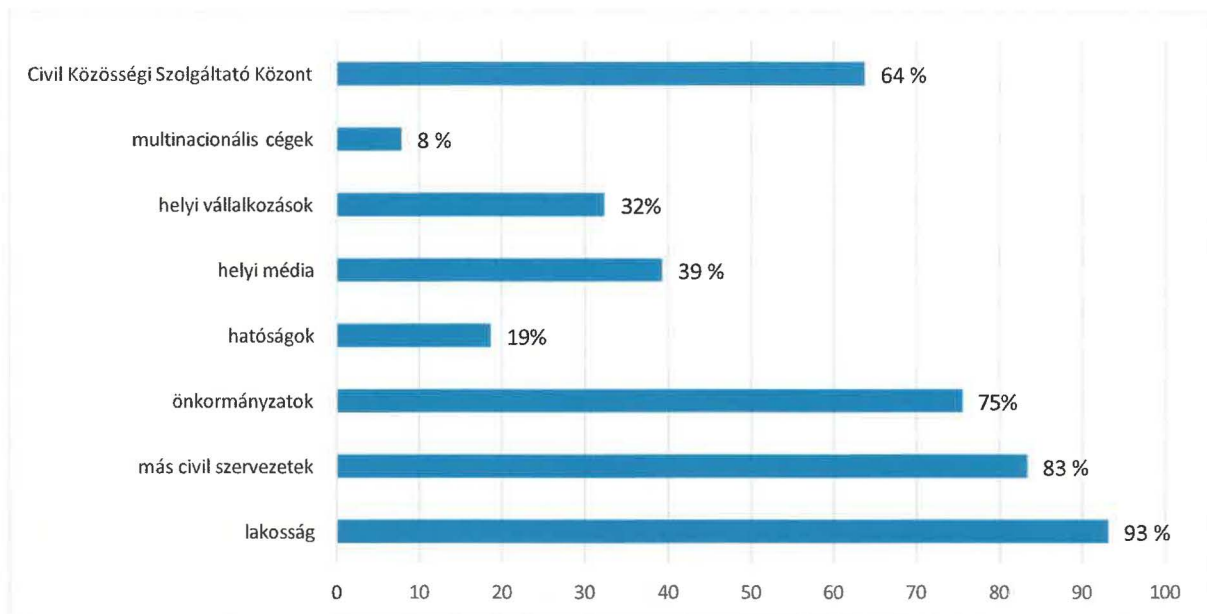
10. Szervezetek bevételi forrásai

Forrás: saját kutatás eredménye

A civil szervezetek három fő bevételi forrása a személyi jövedelemadó 1%-a, önkormányzati és kormányzati támogatások. A gazdasági évben a minta 61 %-át érintette a felajánlott 1% Szja, 44%-a számít önkormányzati és 62 % kormányzati támogatásra. A válaszadók 42 %-a a magánszemélyektől származó adományokat, 17 %-a az alaptevékenységből származó bevételt is nevesítette. Üzleti vállalkozóktól adományjellegű bevételre 26 % számíthatott. Európai Unió pályázati bevétellel már csupán 6 % számolhat. Normatív önkormányzati (22 %) és kormányzati (23%) támogatással csekély számban rendelkeztek.

11. Szervezetek társadalmi beágyazottságának és kapcsolatrendszerének értékelése

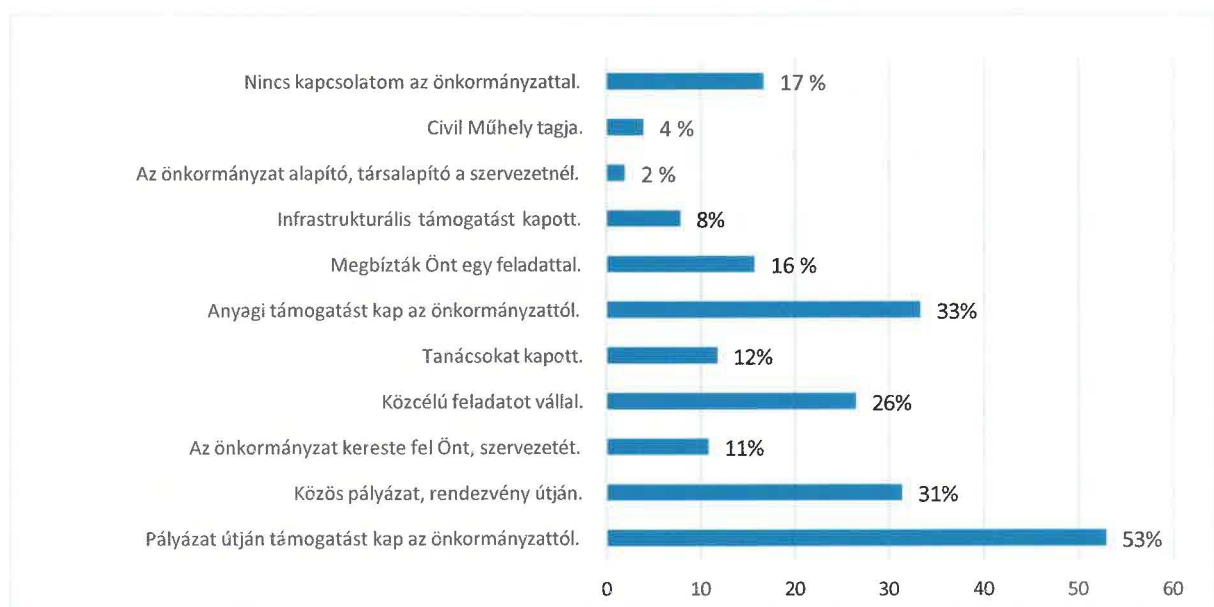
Forrás: saját kutatás eredménye

Az informális szektor kapcsolatainak vizsgálatakor a lakossággal, más civil szervezetekkel és a helyi médiával kialakított kapcsolatok kerültek értékelésre. Kiemelkedően magas (93 %) a lakossággal kialakított közvetlen kapcsolat tartók aránya, hasonlóképpen a más civil szervezettel tartott kapcsolatok aránya is (83 %). Ez mutatja, hogy nem egymástól (más civil szervezetektől) elszigetelten működő szervezetek voltak a válaszadók. A helyi médiával való kapcsolattartás jelentőségét 39 % ismerte csak fel. A civil szervezetek a lakosság számára csak akkor bírnak jelentőséggel, akkor lesz tömegeket megmozgató erejük, ha a médián keresztül, online felületeken, személyes kapcsolatépítéssel elérik az érzékenységi küszöböt, megismertetik tevékenységüket, programjaikat vonzóvá teszik.

Ehhez elengedhetetlen a külső-belső kommunikáció megerősítése, melyhez szakmai segítséget kérhetnek a Civil Közösségi Szolgáltató Központtól. A CKSZK-val a válaszadók 64 %-a kapcsolatot tart. Információs napokon, képzéseken vettek részt, tanácsadásért fordultak a központhoz. Az állami és közszférához fűződő kapcsolat kevésbé hangsúlyos, a hatóságokkal a válaszadóknak közel 19 %-a tart csak kapcsolatot. A civil szervezetek 75%-a tart kapcsolatot az önkormányzatokkal.

A multinacionális cégek támogatási politikája, a társadalmi felelősségvállalásuk módja meghatározza a civil szervezeteknek juttatott támogatásokat, melyek gyakran nem esnek egybe a civil szervezetek törekvéseivel. Ugyanakkor a személyes kapcsolatok erősíthetik a támogatási hajlandóságot. A helyi vállalkozások (32 %) még nagyobb arányban megnyerhetők lennének egy-egy ügynek, amennyiben annak értékteremtő célját felismernék (felismertetnék a civil szervezetek) és potenciális együttműködő partnerként keresnék fel őket.

12. Az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolata

Forrás: saját kutatás eredménye

A kérdőív részletesen kitért az önkormányzat és civil szervezetek kapcsolataira.

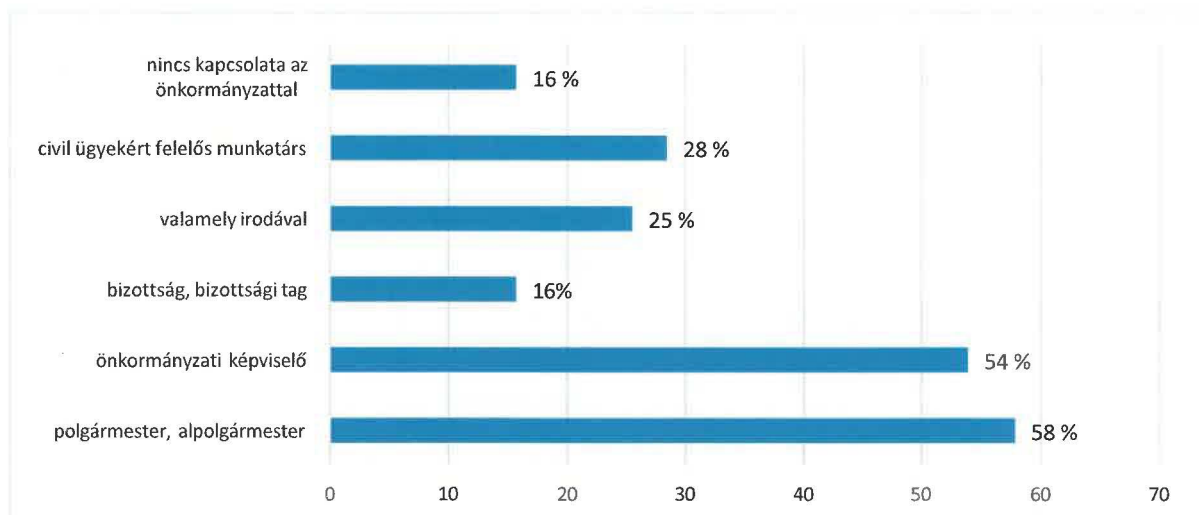
A válaszadók többsége (53%-a) a költségvetésből pályázati célra elkülönített támogatáson keresztül került kapcsolatba az önkormányzattal. 31 %-nak volt lehetősége közös pályázaton vagy rendezvényen részt venni. 11 %-át az önkormányzat kereste meg, 16 % feladatot kapott, 26 % pedig közcélú feladatvállalásából adódóan került kapcsolatba. Anyagi támogatást 33 %, infrastrukturális támogatást 8 % kapott.

A Likert-skála alkalmazásával nyert adatok az adott állítással való egyetértés mértékét, vagy egy vélemény helyeslését fejezik ki: (1) Egyáltalán nem értek egyet (2) Inkább nem értek egyet (3) Közepes mértékben (4) Inkább egyetérték (5) Teljes mértékben egyetérték

A kérdésre, mely arra kereste a választ, hogy az önkormányzati feladatok végrehajtásában fontos szerepet kell-e szánni a civil szervezeteknek is, az ötös skálán a válaszadók 55 %-a teljes

egyetértéssel válaszolt, 22,5 % inkább egyetértett vele. A skálát kitöltők 75,5 %-a ért egyet azzal, hogy a civil szervezetek igénylik, hogy véleményüket elmondhassák. Ezt 17,6 % is megerősíti azzal, hogy inkább egyetért vele. Kevésbé egyértelmű az állásfoglalás, attitűd arra vonatkozóan, hogy jelenleg a városvezetés jól ismeri-e a helyi civil szervezetek szándékait.

A szervezetekkel kapcsolatban lévő önkormányzati szereplő

Forrás: saját kutatás eredménye

A válaszadók 58 %-a az önkormányzattal kialakított szervezeti kapcsolat szerint a városvezetőkkel állnak kapcsolatban, 54 % az önkormányzati képviselőkkel. 16 %-nak nincs semmilyen kapcsolata az önkormányzattal. Az önkormányzattal való kapcsolattartás értékelése összességében pozitív, 28 %-ban jónak, 34 %-ban nagyon jónak ítélik.

A következő kérdések a válaszadók állításokkal való egyetértésére kerestek választ:

A válaszadók 55 %-a teljes mértékben egyetért azzal, hogy az önkormányzati feladatok végrehajtásában fontos szerepet kell szánni a civil szervezeteknek is, 22,5 % is erősíti ezt az álláspontot. A minta 75,5 %-a szerint a civil szervezetek teljes mértékben igénylik, hogy elmondhassák véleményüket az önkormányzatnak.

Újabb ötös skálán kerültek minősítésre további területek: (1) Nagyon rossz (2) Rossz (3) Nem tudom (4) Jó (5) Nagyon jó

A megkérdezettek 45%-a saját szervezetük fejlettségét nem tudja megítélni, 33,3%-a jónak, illetve 5,9 %-a nagyon jónak tartja.

Az információáramlást 9,8 % nagyon jónak, 34,3 % jónak ítélte. 37,2 % nem tudott választani.

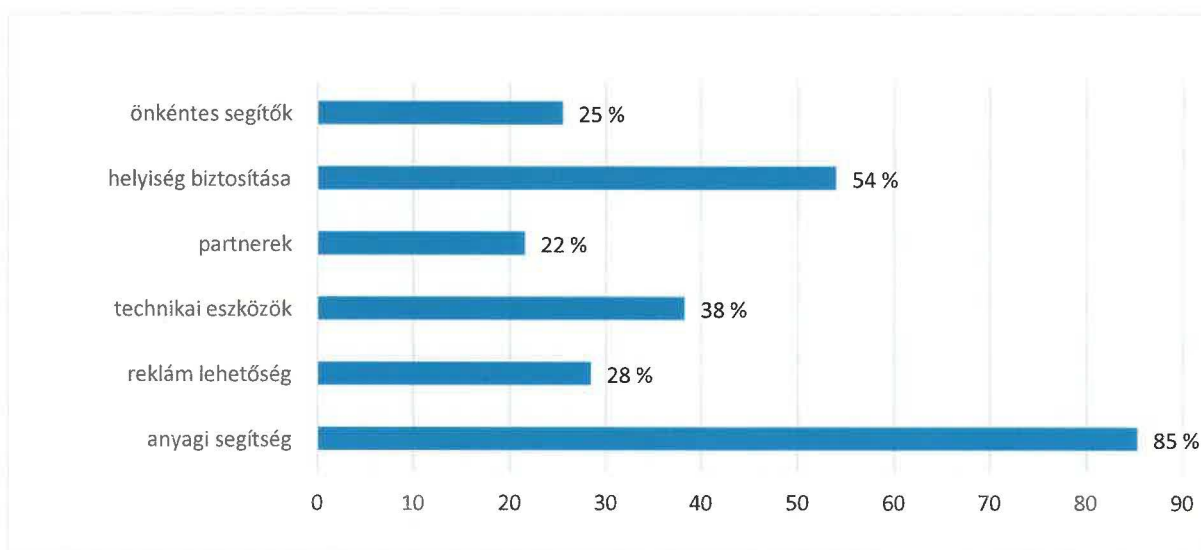
A szakmai segítségnyújtás területén 37,2 % nem foglalt állást sem pozitív sem negatív irányban. A választ adók 26,5 %-a inkább egyetért, míg a válaszadók 13,8 % -a teljesen elégedett.

A civil szervezetek 27,5 %-a az önkormányzati forrásokhoz való hozzájutást jónak ítéli meg, 23,5% nem foglal állást, 25,5 % rossznak, míg 10,8 % nagyon rossznak ítéli.

A civil szervezetek anyagi helyzetének megítéléséről nem ad választ a válaszadók 34,3 %-a, míg jónak 21,6% tartja. Saját helyzetüket nagyon rossznak tartja a válaszadók 9,8 %-a.

A civil ügyek önkormányzati kezelésével 33,3 % elégedett, 15,7 % nagyon jónak, 11,8 % rossznak, 7,8 % pedig nagyon rossznak tartja. A számadatok ugyanakkor a kapcsolattartás minőségére, az ügyintézésre vonatkozóan is támpontot adnak.

Mire van leginkább szüksége a civil szervezeteknek?

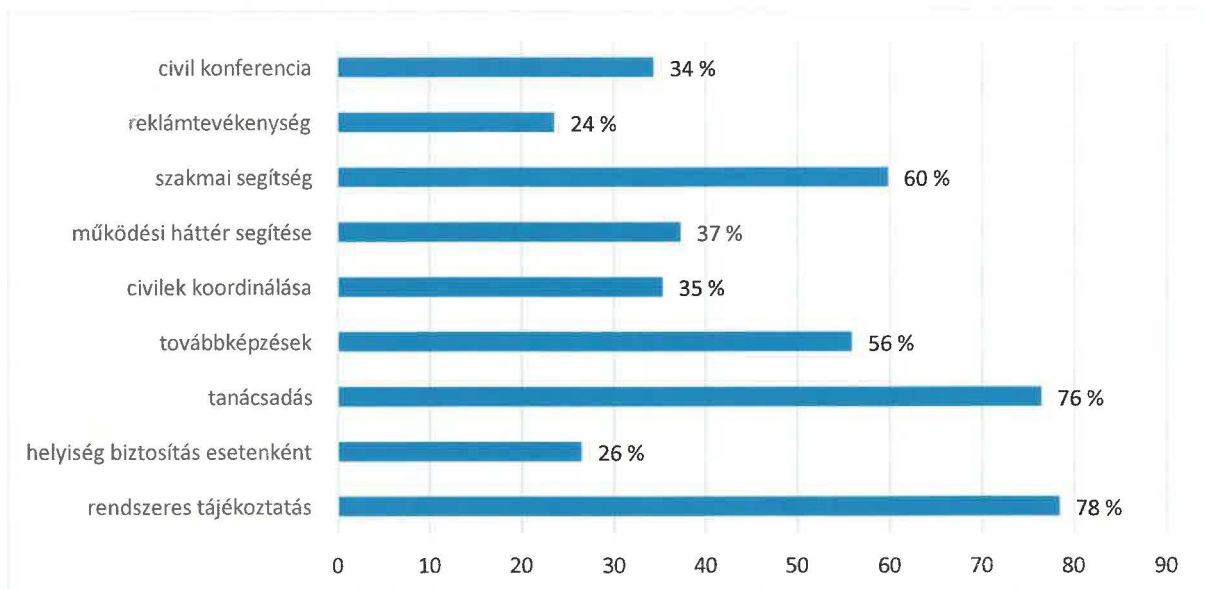

Forrás: saját kutatás eredménye

A kérdésre, mely arra keresett választ, hogy mire lenne leginkább szükségük a civil szervezeteknek, egyértelműen az anyagi segítségnyújtást jelölték legtöbben (85 %). Mint az adatokból kitűnik a technikai infrastruktúra-fejlesztésre (38 %) és a működési feltételek (helyiség) biztosítására (54 %) lenne leginkább szükség.

A minta 78,4 %-a részt venne az újjászerveződő civil érdekegyeztető, érdekképviselői csoportok munkájában. Szakmai tapasztalatukkal minden bizonnyal segíteni tudnak, a civil szervezetek véleményét jól tudnák reprezentálni bekapcsolódásukkal.

13. A Civil Közösségi Szolgáltató Központ munkájának megítélése

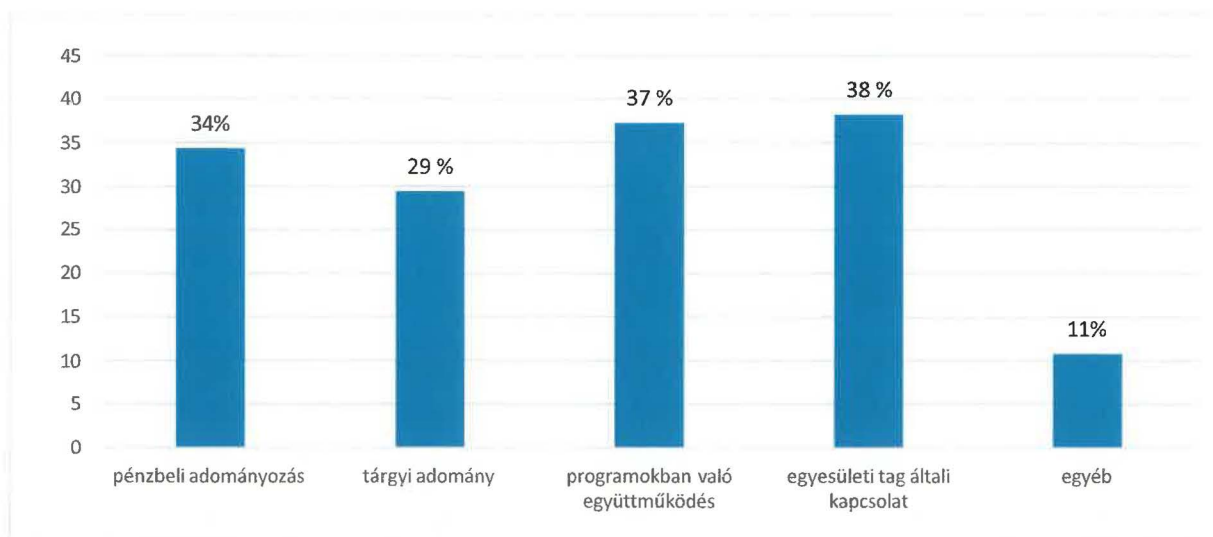
Forrás: saját kutatás eredménye

A tanácsadásban és rendszeres tájékoztatásban, valamint szakmai segítségnyújtásban számítanak leginkább a CKSZK szakmai támogatására. A továbbképzések, civil konferencia, civil koordináció (mediatori szerepkör) területén is nagy számban várják a CKSZK segítségét.

A kérdőív következő öt kérdése a Civil Közösségi Szolgáltató Központ tevékenységével kapcsolatban került megfogalmazásra. A CKSZK képzéseit és információs rendezvényeit a választ adók 31%-a jónak, 59%-a nagyon jónak ítélte meg. Az információs szolgáltatói és tanácsadói tevékenységét a választ adók 59,3 %-a nagyon jónak, 34% jónak tartja. Internetes (honlap, FB) jelenlétükre vonatkozóan is elismerő adatokat mutathatunk ki, 33 % jóra, 50,5 % nagyon jóra értékelte.

A választ adók mintegy 89,2 %-a került már kapcsolatba a Civil Közösségi Szolgáltató Központtal.

14. Civil szervezetek kapcsolata a forprofit szférával

Forrás: saját kutatás eredménye

A kérdőív befejező kérdései részletesen kitértek a civil szervezetek és a forprofit szféra kapcsolatára. A választ adók 6,9 %-a nagyon jónak értékeli kapcsolatát a forprofit szférával, míg további 27,5 % jónak ítéli meg. Döntő többségnek nincs, vagy negatív a kapcsolata a forprofit szférával.

A kérdésre, amely a kapcsolatuk típusára kereste a választ, a szervezetek 38 %-a egyesületi tag általi kapcsolatot jelölt, 37 % a programokban való együttműködés során került velük kapcsolatba. 34 % pénzbeli adományozás útján, míg 11 % egyéb módon került kapcsolatba a forprofit szférával.

Pozitívan értékelhető, hogy a civil szervezetek 71,6 %-a a jövőben tervez együttműködést a forprofit szervezetekkel és 80,4 % részt venne olyan rendezvényen, képzésen, amely a forprofit és civil szféra kapcsolatainak erősítésére fókuszál.

XI. A GYŐRI CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSÉVEL

KAPCSOLATOS KUTATÁS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A győri civil és nonprofit szektor tevékenységét és céljait tekintve sokszínű, biztosítja a lakosság egyedi igényeinek kielégítését is.

A legnagyobb számban a szabadidő, hobbi, a kultúra, szociális ellátás és az oktatás területén tevékenykedő szervezetek vannak jelen, azonban nagy arányban működnek még szervezetek a sport, egészségügy, környezetvédelem, településfejlesztés és polgári védelem-tűzoltás területén is. A

győri szervezetek saját bevallásuk szerint alacsony bevétellel rendelkeznek, a minta szervezeteinek többsége fél-1 millió forint közötti bevételből gazdálkodott az elmúlt évben. A szervezeteknek átlagosan 1-4 bevételi forrása volt.

A civil és nonprofit szektorban országos szinten megfigyelhető, hogy alacsony szintű a foglalkoztatás. Győrben a szervezetek kétharmada nem foglalkoztat főfoglalkozású munkaerőt. Önkéntesek bevonásával próbálják közösségi programjaikat, rendezvényeiket megvalósítani. A civil szervezetek ismertségének növelését, hajlandóságot a csatlakozásra, a rendezvények látogatottságát növelni csak úgy tudják, ha láttatják magukat. Propagandára, online (hírlevelek, honlap) és nyomtatott marketing eszközök (kiadványok, meghívók, folyóiratok, plakátok) alkalmazására sem tudnak a szervezetek saját forrásból fedezetet biztosítani. A szívességből készített honlapok aktualizálás nélkül nem tudják funkciójukat betölteni, karbantartásuk nehézségekbe ütközik. A szektor infrastrukturális ellátottsága jónak tekinthető, azonban a válaszadók több mint egynegyede nem rendelkezik a működéshez szükséges számítógéppel. Ma a fennmaradáshoz megléte elengedhetetlen, a kommunikáció alapvető, nélkülözhetetlen eszköze. Tekintettel arra, hogy saját forrásból beszerezni nem tudnak eszközöket, beruházásokra, felújításokra fordítani nincs lehetőségük, a nagyfokú hiányosság felszámolásához önkormányzati pályázati támogatásra számíthatnának. Hiánypótló lenne egy civil ház létrehozása, mely a civil szervezetek rendezvényeinek, gyűléseinek helyszínétül szolgálna.

A szervezetek nagy arányban (93 %) tartanak fenn közvetlen kapcsolatot a lakossággal, magas (83 %) a más civil szervezetekkel és az Önkormányzattal (75 %) kialakított kontaktus. A szervezetek jó kapcsolatot ápolnak városvezetőkkel, önkormányzati képviselőkkel és az egyes hivatali szereplőkkel. A kutatásban részt vevő szervezetek, kimagasló arányban (64 %) vették már igénybe a Civil Közösségi Szolgáltató Központ valamely szolgáltatását. A szervezetek számára fontos, hogy a CKSZK rendszeres tájékoztatást, tanácsadást, valamint szakmai segítséget adjon.

XII. A CIVIL KONCEPCIÓ ÖSSZEVETÉSE AZ ELŐZŐ – 2018-2023. ÉVI – KONCEPCIÓVAL

A kutatás megállapításai az előző (2018-2023) Civil Konceptióval összevetve nagyfokú eltérést nem mutatnak, azonban néhány kérdésre adott válasz esetében változás figyelhető meg, amelyek a következők:

- Bevételeiket tekintve a választ adók 11,8 % esett 10-50 millió forint közé, az előző 3 % arányhoz képest. Mind a vármegyeszékhelyen (50 %), mind a városban (31,4 %), valamint községben és faluban (37,2 %), működő szervezet nyilatkozott úgy, hogy pénzügyi helyzetét stagnálónak ítéli meg, az előző 42,9%-25,7%-31,4%-okhoz képest.
- Infrastrukturális felszereltségükre vonatkozóan különbség, hogy a megkérdezettek 3% helyett már 6,9 %-a rendelkezik saját irodával.
- Bevételi forrásaikat vizsgálva megállapítható, hogy az üzleti vállalkozóktól, adomány jelleggel kapott bevételre a korábbi 19,4 % helyett a civil szervezetek 26 %-a számított. Európai Unió pályázati bevétellel viszont már csak 6 % a korábbi 16,4 %-hoz képest. Normatív önkormányzati támogatással és kormányzati támogatással viszont nagyobb számban rendelkeznek az előző megállapításokhoz képest.
- Az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolatát illetően változás, hogy a válaszadók csupán 11 %-át kereste meg az önkormányzat az előző felmérésben megadott 24,1 %-hoz képest.
- A kérdésre, mely arra kereste a választ, hogy a civil szervezetek igénylik-e, hogy véleményüket, szándékaikat elmondhassák az önkormányzatoknak az előző 55,2 %-ról 75,5 %-ra nőtt.

XIII. FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

1. A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek stabilabb, hatékonyabb gazdálkodási feltételeinek megteremtése

A városban tevékenykedő szervezetek bevételszerkezetében igen fontos szerepet játszanak az Önkormányzat által nyújtott támogatások. A szervezetek 3. helyen az Önkormányzat által biztosított pályázati támogatást jelölték meg, mint fő bevételi forrás.

Meg kell erősíteni a civil szervezeteket abban, hogy ez a bevételi forrás az Önkormányzat gazdasági lehetőségeihez mérten továbbra is rendelkezésre áll, a város a jövőben is támogatni kívánja civil és nonprofit szervezeteit.

Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően folytatni kell az Önkormányzat és a **Civil Közösségi Szolgáltató Központ** közös forrásteremtési, pályázatírási tanácsadói képzéseinek szervezését a jövőben. Ezt szükséges kiegészíteni a mindennapi kapcsolattartáshoz elengedhetetlen informatikai tanfolyamokkal.

2. A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek működési feltételeinek javítása

Az Önkormányzatnak az alapok, polgármesteri keretek nyújtotta pénzügyi támogatási lehetőségei mellett szükséges az infrastruktúra javításában, fejlesztésében minden lehetőséget megragadni, a Civil Közösségi Szolgáltató Központon keresztül az eseti irodatechnikai szolgáltatásokat biztosítani, lehetővé tenni terem és eszközhasználatot is. Támogatni kell az eszközbeszerzésekkel a lemaradt szervezetek felzárkóztatását. **Meg kell kezdeni egy - lehetőleg központi helyen - létesítendő civil ház tervezését, felépítése anyagi feltételeinek biztosításához ingatlan, pályázati források felkutatását, üzemeltetési és működési feltételeinek kidolgozását a Civil Közösségi Szolgáltató Központtal együttműködésben.**

A Civil-ház szolgáltatásai a győri civilek működését hivatottak segíteni, azt az alábbi területeken szükséges biztosítani:

- Ingatlan biztosítása inkubátor jelleggel,
- Rendezvény terem biztosítása,
- Székhely szolgáltatás civil szervezeteknek,
- Központi szolgáltatások biztosítása (például: civil könyvelés)

3. A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek szakmai ismereteinek bővítése

A civil szervezetek számára képzéseket (számítógép- és internethasználat, kiadványszerkesztés, kommunikáció, mesterséges intelligencia használat, civil vezető képző stb.) kell szervezni, mely a hiányosságok felszámolásában segít. A **Civil Közösségi Szolgáltató Központ** nyújtotta szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosítani kell. Tevékenységét az Önkormányzattal közös információáramlás megerősítésével segíteni kell.

4. Civil és nonprofit szervezetek bevonása a döntés-előkészítő munkába

Az Önkormányzat továbbra is támogassa olyan fórum működését, melynek keretében a helyi civil szervezetek képviselői közvetítik a civil társadalom igényeit, megoldási alternatívát dolgoznak ki, és hatékonyan közreműködnek a feladatok megoldásában. (Ilyen például a közösségi költségvetés)

Ennek eszköze lehet az Önkormányzat által életre hívott Civil Kerekasztal működtetése. A Civil Kerekasztal meghívottjai a civil szervezetekkel foglalkozó alpolgármester, polgármesteri biztos, az aktuális témához kapcsolódó, a Polgármesteri Hivatal szakmailag kompetens szervezeti egységének köztisztviselője, a témában érintett civil szervezetek, ezzel is segítve a hatékony együttműködést, és érdekegyeztetést a civil szervezetek és az Önkormányzat között.

A Civil kerekasztalt a civilek tevékenységéhez igazodva szükséges létrehozni. Ezen belül javasoljuk az alábbi Civil kerekasztal szekciók létrehozását: kulturális, szociális, egészségügyi, sport szekció.

Az egyes szekciók delegáltjai az érdekegyeztető tanácsban fogalmazhatják meg véleményüket.

A Civil Kerekasztal rendezvény szervezési feladataiban a **Civil Közösségi Szolgáltató Központ szerepet vállal.**

5. A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek, valamint az Önkormányzat közötti együttműködés erősítése

Az Önkormányzat megfelelő garanciák esetén és ilyen irányú határozat, döntés meghozatala alapján a továbbiakban is nyitott arra, hogy közfeladatot civil szervezet lásson el olyan területeken, ahol az Önkormányzat kapacitással nem rendelkezik, s a szolgáltatás magasabb színvonalon valósulhat meg.

6. A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek közötti együttműködés erősítése az információáramlás javításával

A szervezetek közérdekű programjainak közzététele az Önkormányzat honlapján erre a célra kialakított felületen, a minél szélesebb nyilvánosság biztosítása érdekében.

A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek közötti együttműködés erősítésében és az információáramlás javításában támaszkodni kell a **Civil Közösségi Szolgáltató Központ szolgáltatásaira, amely magában foglalja** a weboldal üzemeltetését, a Civil hírlevél szerkesztését, a civil rendezvénynaptárt.

A Civil Kerekasztal bővítésével, megújításával újabb szakembereket, közösségépítő véleményformálókat kell megnyerni.

Ösztönözni kell a civil szervezetek önálló honlapjának és közösségi média felületeinek létrehozását és naprakész működtetését.

7. A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek kapcsolatainak és szakmai ismereteinek bővítése

- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek tevékenységének bemutatása, ismertségük javítása a lakosság körében.
- Közös rendezvények szervezése.
- Civil Fórumok és Civil Konferenciák megvalósítása az Önkormányzat, a **Civil Közösségi Szolgáltató Központ** és a városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek részvételével.
- Városi Civil Nap szervezése.
- Városi civil díj és Városi mecénás díj létrehozása, melyek a civil nap keretében kerülnek átadásra.
- Testvérvárosi kapcsolat kiépítése Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata segítségével.

8. A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek, valamint forprofit szereplők közötti együttműködés erősítése!

A városban működő civil és társas nonprofit szervezetek felbecsülhetetlen hasznossággal képesek előmozdítani a közösségi erőforrások aktivizálását, a jó célok elérését. Nincs az életnek olyan területe, legyen szó kultúráról, egészségügyről, szociális ügyekről, szabadidőről vagy éppen sportról, ahol ne tevékenykedne egy egyesület, egy alapítvány, amely számos esetben az állam, az önkormányzatok válláról is komoly terhet vehet le. A rugalmasság, az állampolgárokhoz való közelség és gyors reagálás képessége együttesen jellemzik az értéket teremtő és azt közvetíteni képes civil szervezeteket.

A civil szervezetek képesek olyan megoldásokat kínálni a gazdasági élet szereplőinek, amelyekkel pont a gazdasági társaságok azon törekvésében tudnak segíteni, amelyekkel a vállalatok a társadalom számára fontos területek problémáira reagálnak, cselekednek vagy a profit növelést és a jó szakember gárda megtalálását és megtartását támogatják. A civil szervezet tagjainak kellene segítőként bekapcsolódnia a gazdasági szereplők mindennapi életébe, hogy közösen oldják meg ezeket a feladatokat.

A civil szervezetek képviselőinek kellene kész, egyedi, kreatív, izgalmas, a társadalom számára hasznos tartalommal felruházott programot vinni a gazdasági élet szereplői számára. Mindezt úgy, hogy a cégnek csak platformot és információs csatornát kelljen biztosítania a projekt lebonyolítására.

Előremutató lehetne például egy olyan online rendszer kialakítása, ahol a civil szervezetek felől önkéntes igény jelenik meg adott munka elvégzésére, a vállalati oldal felől pedig, akár a vállalati CSR politika (társadalmi felelősségvállalás) részeként önkéntes felajánlások kerülnek feltöltésre és ezeket automatikusan összekapcsolja a rendszer.

Mindezeknek köszönhetően a civil szervezetek:

- Hírt tudnának adni magukról;
- Önkénteseket tudnának maguk mellé állítani;
- Támogatókat tudnának gyűjteni;
- Kapcsolati hálójukat tovább szélesíthetnék;
- A vállalkozás is támogató szerepet tudna vállalni anyagi, tárgyi vagy akár szaktudás formájában.

9. Generáció váltás a civil szektorban

A generációváltás komoly kihívást jelent a civil szervezetek számára, különösen, ha az idősebb generáció dominálja az egyesületek vagy alapítványok működését. A fiatalok bevonása rendkívül fontos, hiszen a civil szektor hosszú távú fenntarthatóságát és fejlődését csak akkor lehet biztosítani, ha az új generációk is aktívan részt vesznek benne.

Stratégiák fiatalok bevonására:

1. Oktatás és tudatosságnövelés: Fontos, hogy a fiatalokat már középiskolai vagy egyetemi tanulmányaik során megismertessék a civil szervezetek szerepével, és hangsúlyozzák, hogy ők is aktívan hozzájárulhatnak a társadalmi változáshoz. Ehhez illeszkedő programok szervezése szükséges az oktatás intézményekben és a Civil Közösségi Szolgáltató Központ rendezvény kínálatában.

2. Digitális kommunikáció: A fiatalok szívesebben vesznek részt olyan szervezetek munkájában, amelyek aktívan használják a digitális platformokat (közösségi média, honlapok, mobilalkalmazások). Az online jelenlét erősítése és modern kommunikációs csatornák használata kulcsfontosságú lehet.

3. Mentorálás és tapasztalatcsere: Az idősebb generációk tapasztalatainak és tudásának átadása a fiatalok számára mentorprogramok vagy közös projektek révén segíthet abban, hogy a fiatalok könnyebben beilleszkedjenek a civil szervezetek életébe, miközben új perspektívákat és friss ötleteket hoznak.

4. Rugalmas részvételi lehetőségek: A fiatalok életmódjához igazított rugalmas munkalehetőségek, önkéntes programok, gyakornoki pozíciók felkínálása vonzóbbá teheti részvételüket a civil szervezetek életében.

5. Közösségépítés és elköteleződés: A fiatalokat motiválhatja, ha érzik, hogy a szervezet munkájának része lehetnek, és személyes céljaik is összhangba kerülhetnek a szervezet küldetésével. Közösségépítő események, közös projektek is segíthetnek az elköteleződés erősítésében.

A fiatalok bevonása nemcsak a civil szervezetek megújulását és fennmaradását segíti, hanem új ötletek és innovációk bevitelét is elősegítheti a társadalmi szektorban.

XIV. A CIVIL SZERVEZTEK SWOT-ANALÍZISE

SWOT Kategória	Tényezők
<u>Erősségek</u>	• Közösségi elköteleződés és támogatás
	• Rugalmasság és innovatív megoldások
	• Költséghatékonyság
	• Mély helyi ismeretek és szakértelem
	• Szociális érzékenység
<u>Gyengeségek</u>	• Fiatal korosztály csekély érdeklődése
	• Infrastruktúra
	• Finanszírozási nehézségek
	• Korlátozott szakértelem és vezetési készségek
	• Függőség az önkéntes munkától
	• Alacsony befolyás a politikai döntéshozatalra

<u>SWOT Kategória</u>	Tényezők
<u>Lehetőségek</u>	• Új finanszírozási források (pl. pályázatok, adománygyűjtés)
	• Partneri együttműködések kialakítása
	• Technológiai újítások alkalmazása
	• Növekvő társadalmi tudatosság és figyelem
<u>Veszélyek</u>	• Egyszemélyes operatív vezetés
	• Szervezet motorja nem helyettesíthető
	• Politikai és jogi környezet változásai
	• Csökkenő közösségi érdeklődés
	• Gazdasági válság negatív hatásai
	• Verseny más civil szervezetekkel forrásokért és figyelemért

Erősségek:

- **Közösségi elköteleződés:** A civil szervezetek általában erős közösségi kapcsolatokkal rendelkeznek, aktívan vonják be az embereket, és növelik a közösségi kohéziót.
- **Rugalmasság és innováció:** Gyorsan tudnak reagálni a közösség szükségleteire, innovatív megoldásokat kínálva a helyi problémákra.
- **Költséghatékonyság:** Sokszor alacsony költségvetéssel működnek, önkéntesek segítségével, és hatékonyan gazdálkodnak az erőforrásokkal.
- **Helyi ismeretek és szakértelem:** Mélyreható ismeretekkel rendelkeznek a helyi közösségekről, ami segíti őket a releváns problémák kezelésében.
- **Szociális érzékenység:** A szervezet céljai iránt elhivatottak a tagok, alapítók. Befogadóak a társadalmi problémák iránt.

Gyengeségek:

- **Fiatal korosztály csekély érdeklődése:** A fiatalok bevonása rendkívül fontos lenne, hiszen a civil szektor hosszú távú fenntarthatóságát és fejlődését csak akkor lehet biztosítani, ha az új generációk is aktívan részt vesznek benne.
- **Infrastruktúra:** A civil szervezetek infrastrukturális ellátottsága általánosságban nagyon gyenge, ez nagyban megnehezíti működésüket.
- **Finanszírozási korlátok:** A civil szervezetek gyakran küzdenek forráshiánnyal, ami akadályozhatja a hosszú távú működésüket.
- **Korlátozott szakértelem:** Sok esetben a szervezeteknél hiányzik a professzionális menedzsment vagy marketing tudás, ami hátráltathatja a növekedésüket.
- **Függőség az önkéntesektől:** Az önkéntes munka kiszámíthatatlan, ami a tevékenységek fenntarthatóságát és minőségét veszélyeztetheti.
- **Alacsony befolyás a politikai döntéshozatalra:** Sok civil szervezet nehezen tud hatást gyakorolni a politikai folyamatokra és jogszabályi változásokra.

Lehetőségek:

- **Új finanszírozási források elérése:** A civil szervezetek pályázhatnak különböző nemzetközi és kormányzati támogatásokra, illetve adománygyűjtő kampányokkal növelhetik bevételeiket.
- **Több partneri együttműködés:** Szélesebb körű együttműködéseket alakíthatnak ki más civil szervezetekkel, cégekkel vagy kormányzati szereplőkkel, növelve ezzel a hatásukat.
- **Technológiai fejlődés kihasználása:** Az új technológiák segítségével könnyebben érhetik el a közönségüket, és hatékonyabbá tehetik működésüket (pl. online kampányok, adománygyűjtések).
- **Növekvő társadalmi tudatosság:** Az emberek egyre inkább fogékonyak a társadalmi problémákra, így a civil szervezetek számára nagyobb lehetőség nyílik a figyelem felkeltésére és támogatások megszerzésére.

Veszélyek:

- **Egyszemélyes operatív vezetés:** Jellemző a civil szervezeteknél, hogy a tagság csak nagyon kis hányada fejt ki aktív tevékenységet, legtöbbször csak a vezető végez érdemi munkát. Ez a későbbiekben a szervezet megszűnését is okozhatja az aktív vezető kiválásával.
- **Szervezet motorja nem helyettesíthető:** A civil szervezetek vezetőinek életkori összetétele elég magas, és nincs „utánpótlás” a szektorban. Fontos lenne a fiatalabb korosztályok bevonása a civil életbe.
- **Politikai és jogi környezet változásai:** A kedvezőtlen törvények vagy szabályozások hátrányosan érinthetik a civil szervezetek működését.
- **Közösségi érdektelenség:** Ha csökken az emberek érdeklődése a társadalmi ügyek iránt, nehezebb lesz az erőforrások és önkéntesek bevonása.
- **Gazdasági válság:** A gazdasági nehézségek csökkenthetik az adományozási hajlandóságot és a vállalati támogatásokat.
- **Verseny más szervezetekkel:** A hasonló célú civil szervezetekkel való versengés forrásokért és figyelemért akadályozhatja a szervezet hatékony működését.

Győr-Moson-Sopron Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ

Címirtokos: Kisalföldi Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

Székhely: 9024 Győr, Bakonyi út 4/A.

Tel: +36 96 512 532, +36 96 512 538

Web: www.civil-gyms.hu

Email: info@civil-gyms.hu